Obsluha sauny pro děti a dospělé (kód: 69-051-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Osobní a provozní služby (kód: 69)
Týká se povolání: Obsluha sauny
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v předpisech pro provoz sauny	3
Dodržování stavebních a technických požadavků na provoz sauny	3
Ovládání topidla a strojního zařízení sauny	3
Zajišťování provozu sauny	3
Dodržování hygieny provozu sauny	3
Aplikování zásad zdravého saunování včetně předlékařské první pomoci	3
Zajišťování ekonomického provozu veřejné sauny	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 01.03.2023

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v předpisech pro provoz sauny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit význam odborného názvosloví (sauna, infrakabina, saunový cyklus, prohřívárna, obsluha sauny, ochlazovací bazén, šatna, sprcha, odpočívárna, masérna, solárium, zásady saunování, saunování dětí, pitný režim)	Ústní ověření
b) Prokázat znalost předpisů, které upravují manipulaci s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky při zajištění kvality vody v ochlazovacím bazénku podle platné legislativy	Písemné ověření
c) Prokázat znalost legislativních předpisů pro oblast podnikání v oboru saun	Písemné ověření
d) Ukázat z předložených předpisů na pracovišti předpisy upravující provozní a hygienické požadavky na sauny, parní kabiny a wellness provozy a vysvětlit je	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Prokázat znalost předpisů týkající se bezpečnosti práce v sauně	Písemné ověření
f) Popsat povinnosti obsluhy sauny ve vztahu k jejímu provozu, zejména ve vztahu k náplni práce	Ústní ověření
g) Popsat způsoby provozování sauny různými subjekty	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dodržování stavebních a technických požadavků na provoz sauny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Načrtnout a vysvětlit základní schéma sauny – rozlišit čistou a špinavou zónu, rozlišit suchou a mokrou zónu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit nutnost dodržení prostorových a technických požadavků na provoz sauny	Ústní ověření
c) Předvést orientaci v prostoru sauny, ukázat jednotlivé zóny a objasnit jejich význam	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Specifikovat požadavky na šatny saun, očistné a zážitkové sprchy, vnitřní a venkovní ochlazovnu a odpočívárnu podle platné legislativy	Ústní ověření
e) Prokázat znalost pravidel pro návrh prohřívárny na konkrétním případě (dány rozměry prohřívárny)	Písemné ověření
f) Prokázat znalost způsobů vytápění saunového provozu, zejména prohřívárny	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ovládání topidla a strojního zařízení sauny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalosti konstrukcí a funkcí saunového topidla (topná media: dřevo, elektro) a parního vyvíječe včetně regulace topidla	Písemné ověření
b) Prokázat znalost řešení vnitřní i vnější ochlazovny a provozní schéma úpravny bazénové vody pro ochlazovací bazén včetně jeho částí (filtrace, dávkování bazénové chemie)	Písemné ověření
c) Nastavit saunovou regulaci	Praktické předvedení
d) Vypracovat schéma a popsat způsob výměny vzduchu, vysvětlit mikroklima prohřívárny a uvést požadavky na příslušnou teplotu a vlhkost vzduchu v jednotlivých prostorách v saunovém provozu podle platných předpisů	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Popsat četnost a rozsah elektrorevizí v mokré zóně s vazbou na platné předpisy	Ústní ověření
f) Popsat možnost využití alternativních zdrojů energie pro ohřev teplé užitkové vody (TUV) a vytápění objektu	Ústní ověření
g) Popsat údržbu topidla (kamen) a kamenů v saunové prohřívárně a pravidelnost výměny kamenů	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajišťování provozu sauny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit rozdíly mezi provozním a návštěvním řádem	Ústní ověření
b) Rozlišit předložené pomůcky BOZP a vysvětlit jejich používání v saunovém provozu podle platné legislativy	Praktické předvedení
c) Popsat obsah provozního deníku a předvést typ zápisu	Praktické předvedení
d) Předvést vyplnění provozního deníku	Praktické předvedení
e) Vyjmenovat vhodné doplňkové provozy	Ústní ověření
f) Rozlišit základní druhy vonných esencí a vysvětlit jejich účinky na organismus, vysvětlit správné použití éterických olejů a postup jejich aplikace v saunové prohřívárně	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Popsat princip, provedení a průběh saunových ceremoniálů, vysvětlit rozdělení typů saunových ceremoniálů	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dodržování hygieny provozu sauny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zásady skladování prádla, chemických a úklidových prostředků podle hygienických norem	Ústní ověření
b) Uvést dezinfekční režim (úklidový řád), základní typy úklidových prostředků a pracovní náplň osoby zodpovědné za úklid	Ústní ověření
c) Předvést manipulaci s čistým a špinavým prádlem	Praktické předvedení
d) Vysvětlit činnosti prováděné před zahájením provozu a po ukončení provozu sauny	Ústní ověření
e) Vysvětlit, jaká laboratoř je oprávněna provádět odběry a rozbory vzorků vody	Ústní ověření
f) Vysvětlit zásady hygieny při poskytování saunových ceremoniálů	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Aplikování zásad zdravého saunování včetně předlékařské první pomoci

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit na konkrétním příkladu správný postup zdravého saunování dospělé osoby a dítěte	Praktické předvedení
b) Specifikovat indikace a kontraindikace saunování na konkrétním příkladu	Praktické předvedení
c) Předvést správný postup poskytnutí první pomoci (při mdlobě)	Praktické předvedení
d) Popsat zajištění základních životních funkcí a komunikaci s Integrovaným záchranným systémem	Ústní ověření
e) Vysvětlit rozdíly mezi saunováním dětí (skupinové saunování) a saunováním dospělých	Ústní ověření
f) Popsat možnosti saunování ZTP občanů a osob pod lékařským dozorem	Ústní ověření
g) Popsat důležitost dodržování pitného režimu před, po a během saunování u dětí a dospělých	Ústní ověření
h) Popsat důležitost správného stravování v režimu saunování před a po saunování, zejména u dětí	Ústní ověření
i) Popsat odlišnosti při saunování těhotných včetně poskytnutí první pomoci	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajišťování ekonomického provozu veřejné sauny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit výdajové položky provozu sauny	Ústní ověření
b) Vysvětlit příjmové položky provozu sauny	Ústní ověření
c) Předvést vyplnění příjmového a výdajového dokladu	Praktické předvedení
d) Předvést práci s pokladním systémem při prodeji vstupného	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP – https://nsp.cz/jednotka-prace/obsluha-sauny-pro-deti-a-)

Autorizovaná osoba zároveň s odesláním pozvánky ke zkoušce písemnou formou sdělí, kde a jakým způsobem se uchazeč může informovat o svých povinnostech a průběhu zkoušky a které doklady/dokumenty musí uchazeč předložit bezprostředně před započetím zkoušky.

2. Průběh zkoušky

Před zahájením zkoušky uchazeč předloží zkoušejícímu průkaz totožnosti a případně další dokumenty opravňující k připuštění ke zkoušce uvedené v části 1. Vstupní předpoklady pro účast na zkoušce.

Bezprostředně před zahájením zkoušky autorizovaná osoba seznámí uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s jeho právy a povinnostmi v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb. a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zkoušející uzná, a tedy nemusí ověřovat, ty odborné způsobilosti, které byly již dříve u uchazeče ověřeny v rámci zkoušky z jiné profesní kvalifikace (nutno doložit osvědčením o získání profesní kvalifikace), a které jsou shodné svým rozsahem i obsahem. Rozsah a obsah odborné způsobilosti určují její jednotlivá kritéria a pokyny k realizaci zkoušky popsané v hodnoticím standardu. Zkoušející tyto odborné způsobilosti neuzná jako již ověřené, pokud by tím nebylo zajištěno řádné ověření ostatních požadavků stanovených tímto hodnotícím standardem (například při nutnosti dodržení technologických postupů a časové souslednosti různých činností).

Zkouška se koná v českém jazyce.

Zkouška je veřejná. Praktická část zkoušky a praktická zkouška není veřejná v případech, kdy to je nutné z hygienických důvodů nebo z důvodu ochrany zdraví a bezpečnosti práce.

Pravidla pro aplikaci testů jako způsobu ověřování profesních kvalifikací.
Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:
A. Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo možné vytvářet dostatečné počty různě sestavených testů.
B. Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny odborné způsobilosti kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé odborné způsobilosti nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněny následující podmínky:
B1. Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:
Pro každé kritérium existuje několik otázek.
B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:
Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium alespoň jednu otázku.
B3. Pro úspěšné splnění požadavků testu:
Za úspěšné splnění testu se považuje 70 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.

Týká se odborných způsobilostí:
Orientace v předpisech pro provoz sauny
Dodržování stavebních a technických požadavků pro provoz sauny
Ovládání topidla a strojního zařízení sauny

Při posuzování kvality výkonu uchazeče při zkoušce se doporučuje hodnotit podle těchto kritérií:
1) Kvalita provedené práce a znalost návaznosti jednotlivých pracovních postupů.
2) Dodržení požadavků zadání, pokynů výrobců zařízení a dodržování předpisů BOZP.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky.

Výsledné hodnocení pro danou odbornou způsobilost musí znít:
- „splnil“, nebo
- „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé odborné způsobilosti.

Výsledné hodnocení zkoušky zní buď:
- „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny odborné způsobilosti, nebo
- „nevyhověl“, pokud uchazeč některou odbornou způsobilost nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí autorizovaná osoba vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jedním zkoušejícím, který musí být přítomen u zkoušky po celou dobu trvání zkoušky.

Zkoušející je povinen provádět ověřování odborných způsobilostí při zkoušce přesně podle všech ustanovení tohoto hodnoticího standardu.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou a nejméně 5 let odborné praxe při výkonu činnosti spojené s provozem veřejné sauny a zároveň úspěšné absolvování kurzu první pomoci v rozsahu minimálně 20 vyučovacích hodin.
b) Vyšší odborné vzdělání a nejméně 5 let odborné praxe při výkonu činnosti spojené s provozem veřejné sauny a zároveň úspěšné absolvování kurzu první pomoci v rozsahu minimálně 20 vyučovacích hodin.
c) Vysokoškolské vzdělání a nejméně 5 let odborné praxe při výkonu činnosti spojené s provozem veřejné sauny a zároveň úspěšné absolvování kurzu první pomoci v rozsahu minimálně 20 vyučovacích hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost a praxi v povolání autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti a praxe v povolání v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- zkušební místnost
- prostory schválené k provozování veřejné sauny se zdrojem elektrické energie 230 V
- Vybavení veřejné sauny:
  - potírna s topidlem
  - ovládání (regulace topidla)
  - ochlazovna (možnosti a nebo kombinace - ochlazovací bazének, ochlazovací vědra, sprchy)
  - odpočívárna vybavena lehátky
  - recepce (odbavování zákazníků, doplňkový prodej občerstvení, výdej klíčů od šatních skříněk, výdej ručníků a prostěradel)
  - šatna

- Na pracovišti musí být k dispozici:
  - dokumentace pro hodnocenou činnost – diagram mikroklimatu, technické předpisy v aktuálním znění
  - osobní ochranné pracovní pomůcky dle předpisů BOZP
  - prádlo (osušky, prostěradla)
  - pomůcky k přezkoušení z první pomoci (lékárnička - nůžky chirurgické, pinzeta anatomická, rouška resuscitační (vhodnější resuscitační maska), šátek trojcípý, zaškrcovadlo šíře 6 cm, špendlík zavírací, peroxid vodíku, gázové kompresy sterilní, náplast cívková 2 druhy, náplast s polštářkem (rychloobvaz, obinadlo elastické š. 8, 10 a 12 cm, obvaz hotový sterilní č. 2 a č. 3, dezinfekce na kůži, oční voda, sada ústních vzduchovodů - doporučené vybavení, defibrilátor - doporučené vybavení.
  - příslušné předpisy, zákony a vyhlášky (v listinné podobě po 1 ks): zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2011 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 238/2011 Sb., o hygienických požadavcích na bazény a koupaliště, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 455/1991 Sb, o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
  - figurant - zajistí AOs

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro uskutečnění zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda).

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm, s organizací zkoušky, s požadavky BOZP a PO a s právy a povinnostmi uchazeče v rámci zkoušky dle zákona č. 179/2006 Sb.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 5 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Celková doba trvání písemné části zkoušky jednoho uchazeče je 30 minut.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro osobní služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

- Město Rokycany - Moravec Jaroslav, Ing., ředitel organizace
- Služba města Benešov nad Ploučnicí - Košnar Pavel, Ing., ředitel organizace
- Aqua Viva, s. r. o. - Kouba Jiří, Ing., jednatel
- Aquapark Beroun, a. s. - Marx Antonín, Mgr., ředitel organizace